

Fra Altinget.dk

Kongens klæder? Eller Boe Nielsens figenblad?

27. september 2012 kl. 23:00

DEBAT: Det er en ubegrundet og usaglig forfordeling af midler, når gymnasierne modtager mere i tilskud end handelsskolerne, skriver direktør på Køge Handelsskole Tim Christensen i et svar på indlægget "Handelsgymnasiet og Den Grimme Ælling" (Berlingske Tidende, 16. september) af formanden for Rektorforeningen, Jens Boe Nielsen.

Af Tim Christensen, Direktør på Køge Handelsskole

Som svar på min kronik "Det smukke handelsgymnasium" (bragt i Berlingske 12/9) slår formand for stx-rektorerens interesseforening Jens Boe Nielsen i sin kommentar "Handelsgymnasiet og Den Grimme Ælling" (Berlingske 16/9) på tromme for, at alle gymnasierne gør fælles front i at løfte udfordringen om at uddanne 95 procent af de unge. Samtidig plæderer han for en debat baseret på fakta. Begge dele er hørt, og begge dele var netop de pointer, min kronik om den økonomiske skævvridning af handelsgymnasiet (hhx) i forhold til det almene gymnasium (stx) ydmygt forsøgte at illustrere: At de forskellige gymnasier bør få lige midler til at løse den fælles opgave bedst: At give 95 procent af de unge en uddannelse.

Det er derfor en kende underligt, at Rektorforeningen med Jens Boe Nielsen i spidsen går i forsvar for uligheden, hvis målet - som han ganske rigtigt påpeger - er en fælles indsats for at give mindst 95 procent af de unge den uddannelse, der passer dem bedst. Der gik jo ingen stykker af stx, hvis hhx blev tildelt lige midler for lige kvalitet.

Kvalitet handler om andet end karakterer

Rektor Jens Boe Nielsen mener ikke, at hhx "har noget tøj på", og at stx løser uddannelsesopgaven bedre, fordi stx-studerende får højere karakterer end hhx-studerende. Herfra skal der lyde et tillykke med sejren i DM i 12-taller, men jeg synes, at vi ved en debat om karakterkonkurrencer glemmer, at unge har forskellige forudsætninger, og at kvalitet i uddannelse udmøntes i andet end et sluttal og en hue. På hhx har størstedelen af de unge ikke fået "lingua academica" ind med modermælken. Hhx løfter en meget bred skare ud fra en socioøkonomisk betragtning. Og det er det, der skal til, hvis 95 pct. af vores børn skal ungdomsuddannes. Ved ensidigt fokus på karakterer glemmer vi alle de vigtige elementer og kompetencer, der udgør det samlede billede af en studentereksamen; dannelse, fastholdelse, vejledning samt ikke mindst en differentieret undervisning, som tilgodeser de ofte meget forskellige forudsætninger for læring, vi har blandt de unge.

Fakta i debatten

Lad os kigge på en håndfuld systemmæssige og økonomiske fakta:

Det er korrekt, som Jens Boe Nielsen skriver, at de naturvidenskabelige fag kræver ekstra lokaler og udsugning. Det er årsagen til, at stx får et højere tilskud til fællesudgifter end hhx. Stx får 7.500 kr. pr. årselev, hvor hhx får 6.700 kr. Så ok med det - så er det isoleret.

Stx får også et bygningstaxameter, der er dobbelt så stort som hhx. Helt præcist 8.400 kr. til stx og 4.400 til hhx. Og så meget mere fylder naturvidenskab og idræt vel heller ikke på stx? Men lad også det ligge.

Tilbage er tilskuddet til det helt sammenlignelige; nemlig tilskuddet til selve undervisningen. Her får stx inklusiv færdiggørelses-taxameter og det særlige niveau A-taxameter cirka 62.000 kroner, mens hhx får 50.000 kroner. De unge på de to gymnasiale uddannelser har samme niveau, samme timetal, samme omfang af skriftlige opgaver og samme eksamensomfang. Hvorfor så denne forskel? Det kan næppe skyldes naturfag, da lærerlønningen er ens i naturfag og andre fag. Hertil kommer forskellene i grund- og udkantstilskud. Et gymnasium i et udkantsområde får op til 5,2 mio. kroner pr. år. Handelsskolen i samme by får 2,2 mio. kroner. Hvad forklarer den forskel? Det kan næppe skyldes naturfag, da tilskud til lokaler og udsugning jo ikke skal dækkes af grund- og udkantstilskud.

Uskøn fordeling af skatteborgernes penge

Så rektor Jens Boe Nielsen kan beskrive udsagningsanlæg i fysiklokaler alt det, han lyster, men det suger ikke duften af forfordeling væk: En stx-student har et prisskilt i nakken, der lyder på 12.000 kr. mere end det, der sidder i nakken på en hhx-student. Denne ulighed er både historisk og aktuelt set ganske vist, og det er uligheden, hhx finder sagligt ubegrundet.

Den ulige tildeling af midler til de unge er hverken Jens Boe Nielsen eller de almene gymnasiers skyld - og det forsøger jeg heller ikke at skyde dem i skoene. Jeg påpeger blot det simple faktum, at der historisk og aktuelt set er en uskøn fordeling af skatteborgernes penge, når det gælder de midler, der følger de samme skatteborgeres børn ind på de papiret ligestillede gymnasiale uddannelser.

Nogle er økonomisk set mere ligestillet end andre, og det eneste argument for det er tilsyneladende de efterhånden verdensberømte fysiklokaler. Den opmærksomme læser vil måske spørge sig selv, hvor ofte der skal bygges fysiklokaler? Læseren vil måske også spørge sig selv, om licenser til moderne software, e- og i-bøger for ikke at glemme teknologisk hardware til understøttelse af moderne pædagogiske undervisningsmetoder monstro ikke koster noget, der er sammenligneligt med gashaner og udluftningsventiler?

Hvorfor forfordeles hhx?

Men lad os forlade knaldgassen i fysiklokalerne og se på de øvrige spørgsmål, der rejser sig, når man sammenligner de ligestillede gymnasier. Eksemplerne på forfordeling stammer fra debatkommentarerne til kronikken på b.dk:

Hvorfor går der på stx-gymnasiet 10 lærere pr. 100 studerende, når der til sammenligning blot går 7,5 lærere pr. 100 elever på hhx-gymnasiet?

Hvordan kan det forklares, at eksempelvis en kandidat i faget engelsk på stx-gymnasiet har ét hold mindre i årsplanen end den kollega, der er ansat på hhx-gymnasiet og dermed skal forberede, undervise og rette opgaver flere timer end stx-kollegaen hver uge?

Hvorledes kan det forklares, at en stx-kollega får tildelt flere minutter til at rette resultatet af en times elevtid end en kollega på et hhx-gymnasium?

Hvorfor gives der mere tid til vejledning af de store skriftlige opgaver og bedømmelse af eksamensopgaver på stx-gymnasiet end på hhx-gymnasiet?

Hvorfor tjener en underviser på stx-gymnasiet et par tusind kroner mere hver måned end sin kollega med samme uddannelse, undervisningsfag og anciennitet på hhx-gymnasiet?

Jeg håber stadig på en lykkelig slutning på eventyret om verdens bedste ungdomsuddannelser...